

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ
ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΜΠΟΥΚΟΜΠΑΣ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΤΑΝΖΑΝΙΑΣ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΠΕΡΙ ΧΑΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΣΜΑΤΙΚΩΝ
Έπισκοπεῖο Μουάνζας 21-24 Σεπτεμβρίου 2026

ΤΑ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Εισήγηση Έπισκόπου Μπουκόμπας
καί Δυτικής Τανζανίας Χρυσοστόμου

Στήν Ἀγία Γραφή καταγράφεται ἡ διδασκαλία γιά τά χαρίσματα. Εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ὀριοθέτηση τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας μας γιά τό θέμα αὐτό γιά νά μήν αὐθαιρετοῦν οἱ διάφοροι αἰρετικοί καί ἀγύρτες τῆς χριστιανικῆς ζωῆς.

1. Ἡ συγχώρεση τῶν ἁμαρτιῶν εἶναι τό πρῶτο χάρισμα τοῦ Χριστοῦ μετά τήν Ἀνάσταση Του πρὸς τοὺς μαθητές Του. «*Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιο. Σέ ὅποιους συγχωρεῖτε τίς ἁμαρτίες, θά τοὺς εἶναι συγχωρημένες. Σέ ὅποιους τίς κρατήσετε ἀσυγχώρητες, θά κρατηθοῦν ἔτσι*» (Ἰωαν. 20, 23). Τό χάρισμα αὐτό δόθηκε στοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους καί ἐκεῖνοι τό παρέδωσαν στοὺς διαδόχους τους, τοὺς Ἐπισκόπους πού κατέστησαν σέ κάθε τοπική Ἐκκλησία. Οἱ δέ Ἐπίσκοποι τό δίδουν στοὺς πνευματικούς πατέρες, πού ἐπιλέγουν. Εἶναι ἴσως τό μεγαλύτερο δῶρο τοῦ φιλανθρώπου Χριστοῦ στήν Ἐκκλησία καί στήν ἀνθρωπότητα. Μποροῦμε νά σβύνουμε τίς ἁμαρτίες καί τὰ λάθη μας μέ τήν μετάνοια καί τήν συγχώρηση.

2. Τό χάρισμα τῆς Ἱεραποστολῆς ἔδωσε ὁ Κύριος στοὺς Ἀποστόλους πρὶν ἀναλεφθεῖ στοὺς οὐρανοὺς. «*Πηγαίνετε καί κάνετε μαθητές μου ὅλα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντας τους στό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί διδάξτε τους νά τηροῦν ὅλες τίς ἐντολές πού σᾶς ἔδωσα*» (Ματθ. 28, 19).

Στό κατά Μάρκον Εὐαγγέλιο τήν Ἱεραποστολή τήν ὀνομάζει Εὐαγγέλιο, δηλ. **χαρούμενη εἶδηση**, «*πορευθεῖτε σ' ὅλοκληρο τό κόσμο καί διακηρύξτε τό χαρμόσυνο μήνυμα σ' ὅλη τήν κτίση*» (Μαρκ. 16,15).

Στό κατά Λουκᾶν Εὐαγγέλιο ὁ ἀναστάς Κύριος ἐντέλλεται στοὺς Ἀποστόλους τό περιεχόμενο τοῦ κηρύγματος τῆς Ἱεραποστολῆς νά εἶναι ἡ μετάνοια καί ἡ συγχώρεση τῶν ἁμαρτιῶν, «*νά κηρυχθεῖ στό ὄνομα του μετάνοια καί ἄφεση ἁμαρτιῶν σ' ὅλα τὰ ἔθνη*» (Λουκ. 24, 47).

Εἶναι ταυτόχρονα καί ἐντολή «*πορευθέντες*», ἀλλά καί χάρισμα, πού δόθηκε ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς. Ὁ Ἀπ. Παῦλος στά διάφορα εἶδη διακονιῶν ἀναφέρει, ὅτι «*σέ ἄλλον δίνει τό χάρισμα νά μιᾷ μέ θεία γνώση, σ' ἕναν ἄλλο τό ἴδιο Πνεῦμα δίνει τό χάρισμα νά μιλάει μέ θεία γνώση*» (Α' Κορ. 12, 7-8).

Ἡ θεία σοφία εἶναι ἡ θεά τοῦ Θεοῦ καί ἀποκάλυψη τῶν μυστηρίων του. Θεία γνώση εἶναι ἡ πρακτική, πνευματική διάκριση γιά τήν καθημερινή ζωή. Διάκριση πνευμάτων καί λογισμῶν, καθοδήγηση τῶν πιστῶν καί ἐπίλυση πρακτικῶν καί πνευματικῶν προβλημάτων.

- **Ο λόγος σοφίας** ελκύει τον άνθρωπο στον Θεό, αποκαλύπτοντάς του την ομορφιά και το μεγαλείο της Βασιλείας των Ουρανῶν.

- **Ο λόγος γνώσεως** δείχνει στον άνθρωπο τα πρακτικά βήματα που πρέπει να κάνει (μετάνοια, πνευματικός αγώνας) για να φτάσει σε αυτή τη Βασιλεία.

Ἡ ἐντολή και χάρισμα πρέπει νά εἶναι σε ἰσορροπία καί σύνθεση

Ἡ ἐντολή θέτει το **πλαίσιο και την υπακοή**, ἐνῶ το χάρισμα δίνει τή **δύναμη και τήν ἐμπνευση**.

- Ἀν ἡ ιεραποστολή θεωρηθεῖ **μόνο ἐντολή**, κινδυνεύει νά μετατραπεί σε στεγνό ακτιβισμό, ἠθικισμό ἢ ἐπιθετικό προσηλυτισμό.

- Ἀν θεωρηθεῖ **μόνο χάρισμα** (με τήν ἐννοία μιᾶς ἀφηρημένης πνευματικότητας), μπορεῖ νά οδηγήσει σε ἀδράνεια, με τή δικαιολογία ὅτι «δεν ἔχουμε ὅλοι τὸ χάρισμα νά μιλάμε».

Στήν πραγματικότητα, ἡ Ἐκκλησία πορεύεται στον κόσμο συνδυάζοντας και τὰ δύο, υπακούει στήν ἐντολή τοῦ Κυρίου, στηριζόμενη αποκλειστικά στα χαρίσματα και τήν καθοδήγηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

3. Χάρισμα θεραπειῶν. Ὁ Κύριος ἔδωσε στοὺς Ἀποστόλους τὸ χάρισμα τῶν θεραπειῶν, γιά νά μποροῦν «νά διώχνουν τὰ διαμόνια, νά θεραπεύουν κάθε ἀσθένεια καί κάθε ἀδυναμία» (Ματθ. 10, 1). Τούς εἶπε ἐπίσης «ὅπου πᾶτε, νά κυρήττετε λέγοντας πῶς ἔφθασε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Νά θεραπεύετε τοὺς ἀρρώστους, νά γιαιτρεύετε τοὺς λεπρούς, νά ἀνασταίνετε τοὺς νεκρούς, νά κάνετε καλά τοὺς δαιμονισμένους. Δωρεάν τὰ λάβατε, δωρεάν νά τὰ δίνετε» (Ματθ. 10, 7-8).

Ὁ τελευταῖος στίχος ἐλέγχει τοὺς διάφορους ψευδοθεραπευτές, ψευδοπροφῆτες, ψευδοδιδασκάλους ἐδῶ στήν Ἀφρική, πού χρησιμοποιοῦν τίς δῆθεν θεραπείες τους γιά νά συγκεντρώνουν χρήματα.

4. Χάρισμα θαυμάτων. Ὁ Κύριος στό κατά Μάρκον Εὐαγγέλιο λέει ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς **πίστεως** στό Χριστό καί τῆς ἐπικλήσης τοῦ ὀνόματος Του εἶναι «θά διώχνουν δαιμόνια, θά μιλοῦν νέες γλῶσσες, κι ἂν παίρνουν φίδια στά χέρια τους ἢ πίνουν κάτι δηλητηριῶδες δέν θά παθαίνουν τίποτα. Θά βάζουν τὰ χέρια τους πάνω σέ ἀρρώστους καί θά τοὺς θεραπεύουν» (Μαρκ. 16, 17-18).

Ἐπίσης βεβαίωσε ὁ Κύριος ὅτι «ἐάν ἔχετε πίστη ἔστω καί σάν κόκο σιναπιοῦ, θα λέτε σ'αὐτό τὸ βουνό «πήγαινε ἀπό δῶ ἐκεῖ», καί θά πηγαίνει» (Ματθ. 17, 20).

Αὐτό ἔχει συμβεῖ ἐπανειλημμένα στή ζωή τῶν Ἁγίων καί ἰδιαίτερα στόν Ἅγιο Ἰωακείμ τόν «πάνου» Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας.

5. Ἀποστολή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γιά τήν ἀποστολή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὁ Κύριος μίλησε στοὺς Ἀποστόλους. Στό κατά Ἰωάννην Εὐαγγέλιο. «Θά παρακαλέσω

τόν Πατέρα νά σᾶς δώσει ἄλλον Παράκλητον, τό Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας, ὥστε νά εἶναι γιά πάντα μαζί σας» (Ἰωαν. 14, 15).

«Ἐκεῖνος θά σᾶς διδάξει τά πάντα καί θά φέρει στή μνήμη σας ὅλα ὅσα σᾶς ἔχω πεῖ ἐγώ» (26).

Τό Ἅγιο Πνεῦμα «θά ἐρμηνεύσει τήν ἀποστολή τοῦ Χριστοῦ» (15, 26).

Τό Ἅγιο Πνεῦμα ἐλέγχει γιά τήν ἁμαρτία, ἐπειδή δέν πιστεύουν στό Χριστό. Ὡς πρός τήν δικαιοσύνη, ἐπειδή πηγαίνω δικαιωμένος στόν Πατέρα, ὡς πρός τήν κρίση ἐπειδή ὁ κυρίαρχος αὐτοῦ τοῦ κόσμου εἶναι κι ὅλας καταδικασμένοι» (16, 9-11).

6. Πεντηκοστή. Μέ τό γεγονός τῆς Πεντηκοστῆς ἔρχεται τό Ἅγιο Πνεῦμα στους Ἀποστόλους (Πραξ. 2, 1-14). Ἀποτέλεσμα ἦταν νά κηρύττουν σέ διάφορες γλῶσσες. Αὐτό τό χάρισμα ἦταν μοναδικό μόνο γιά τούς Ἁγίους Ἀποστόλους. Γιά νά μποροῦν νά κηρύττουν στήν γλῶσσα κάθε λαοῦ. Αὐτό ἦταν τό βάπτισμα στό Ἅγιο Πνεῦμα. Συνέπεια ἦταν νά πιστέψουν 3.000 ἄνθρωποι καί νά βαπτισθοῦν μετά τό κήρυγμα τοῦ Πέτρου (Πραξ. 2, 4).

7. Τό βάπτισμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τό βάπτισμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τό λαμβάνουν οἱ χριστιανοί. Ὁ Κύριος εἶπε ὅτι «*ἂν κανεῖς δέν γεννηθεῖ ἀπό τό νερό καί ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα, δέν μπορεῖ νά μπεῖ στήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ*» (Ἰωαν. 3, 1-8).

Τό βάπτισμα ὀνομάζεται «*ἀναγέννηση*» (Τιτ. 3, 5).

8. Τό χάρισμα. Ὁ κάθε ἄνθρωπος ὅταν γεννιέται ἔχει κάποια χαρίσματα. Κάθε ικανότητες, τίς ὁποῖες χρησιμοποιεῖ στήν κοινωνία.

Ἀλλά καί κάθε χριστιανός μέ τό βάπτισμα λαμβάνει διάφορα χαρίσματα μέσα στήν Ἐκκλησία.

Ὁ Ἀπ. Παῦλος μιλάει γιά τά χαρίσματα, διακονίες, δραστηριότητες. Στόν καθένα δίνεται ἓνα χάρισμα, «*νά μιλᾷ θεία σοφία, νά μιλᾷ θεία γνώση, δύναμη πίστεως, δύναμη θεραπείας, θαύματα, μεταβίβαση μηνυμάτων ἀπ'τό Θεό, διάκριση πνευμάτων, γλῶσσες, ἐρμηνεία γλωσσῶν*» (Α' Κορ. 12, 8-11).

9. Τά χαρίσματα στήν Ἐκκλησία. Στό 12^ο κεφάλαιο τῆς Α' πρός Κορινθίους ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς διδάσκει, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Κεφαλή ὁ Χριστός. Μέλη οἱ πιστοί. Εἶναι ἐνωμένοι καί αὐξάνονται μαζί μέ τήν Ἐκκλησία. (Ἐφ. 4, 1-16).

Στό 13^ο μᾶς προτείνει γιά ἀνώτερο χάρισμα τήν ἀγάπη.

Στό 14^ο γίνεται σωστή ἐκδήλωση τῶν χαρισμάτων στήν λατρεία. Τονίζει πολλές φορές, ὅτι τά χαρίσματα εἶναι «*πρός οἰκοδομήν*» (14, 4, 12). Περισσότερο χρειάζεται τό κήρυγμα καί ὄχι ἡ γλωσσολαλία. «*Γλωσσολαλία*» εἶναι αὐτό πού σήμερα λέμε νοερά προσευχή. Αὕτη εἶναι γιά τούς ἀπίστους.

Ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος λέει, ὅτι ἔχω αὐτό τό χάρισμα, ἀλλά προτιμῶ πέντε λόγους, παρά γλῶσσες, πού δέν ὀφελοῦν τούς ἄλλους.

Πρέπει νά ὑπάρχει τάξη καί πειθαρχία (40). Ἄν φωνάζει ὁ καθένας καί ἔλθει κάποιος ξένος θά πεῖ, ὅτι εἴσθε τρελλοί (23). Οἱ γυναῖκες νά σιωποῦν (14, 34).

10. Τό περιστατικό μέ τόν Σίμωνα τόν Μάγο. Ζήτησε μέ χρήματα τό χάρισμα τῆς θαυματουργίας γιά νά βγάξει περισσότερα χρήματα πουλώντας τήν Χάρη. (Πραξ. 8, 9-24).

“Στην ίδια πόλη υπήρχε από καιρό κάποιος που λεγότανε Σίμων. Αυτός, με διάφορες μαγείες άφηνε κατάπληκτο το λαό της Σαμάρειας και παράσταινε τον μεγάλο. Όλοι, μικροί και μεγάλοι, τον ακολουθούσαν και έλεγαν: «Αυτός είναι η Μεγάλη Δύναμη του Θεού». Και τον ακολουθούσαν, γιατί για αρκετόν καιρό τούς είχε καταπλήξει με τις μαγείες του. Όταν όμως πίστεψαν στο Φίλιππο, που κήρυττε τη χαρμόσυνη είδηση για τη βασιλεία του Θεού και για τη σωτηρία μέσω του Ιησού Χριστού, βαπτίζονταν άντρες και γυναίκες. Πίστεψε και ο Σίμων, βαπτίστηκε και προσκολλήθηκε στο Φίλιππο· και βλέποντας να γίνονται μεγάλα θαύματα έμενε κατάπληκτος.

Όταν έμαθαν οι απόστολοι στα Ιεροσόλυμα ότι η Σαμάρεια δέχτηκε το λόγο του Θεού, τούς έστειλαν τον Πέτρο και τον Ιωάννη. Αυτοί πήγαν εκεί και προσευχήθηκαν για να λάβουν το Άγιο Πνεύμα όσοι είχαν βαπτιστεί. Και τούτο, γιατί το Άγιο Πνεύμα δεν είχε κατεβεί σε κανέναν απ’ αυτούς· απλώς ήταν βαπτισμένοι στο όνομα του Κυρίου Ιησού. Τότε οι απόστολοι έθεταν τα χέρια πάνω τους, κι εκείνοι λάβαιναν το Άγιο Πνεύμα. Όταν είδε ο Σίμων ότι με το να θέτουν τα χέρια τους οι απόστολοι πάνω σ’ αυτούς τους ανθρώπους, δινόταν το Άγιο Πνεύμα, έφερε χρήματα σ’ αυτούς και τους είπε: «Δώστε και σ’ εμένα αυτήν την εξουσία, ώστε σ’ όποιον επιθέτω τα χέρια μου, να λαβαίνει Άγιο Πνεύμα». Ο Πέτρος τότε του είπε: «Να χαθείς κι εσύ και τα λεφτά σου! Γιατί φαντάστηκες πως η δωρεά του Θεού μπορεί ν’ αποκτηθεί με χρήματα. Καμιά σχέση δεν έχεις εσύ με το ευαγγέλιο που κηρύττουμε. Γιατί η καρδιά σου δεν είναι ίσια μπροστά στο Θεό. Μετανόησε λοιπόν και παράτησε την κακή σου αυτή πρόθεση. Παρακάλεσε τον Κύριο, μήπως σε συγχωρήσει γι’ αυτό που σκέφτηκες· γιατί σε βλέπω να είσαι γεμάτος κακία και κυριευμένος από την αδικία». Ο Σίμων αποκρίθηκε και είπε: «Παρακαλέστε εσείς για μένα τον Κύριο να μη μου συμβεί τίποτε απ’ αυτά που είπατε».

11. Χαρίσματα καί ένότητα στήν Έκκλησία. Ο Άπ. Παῦλος γιά τά χαρίσματα μέσα στήν Έκκλησία καί τήν ένότητα τῆς Έκκλησίας μιλάει στήν πρός Έφεσίους. Έπιστολή κεφ. 4, 1-16).

Η ένότητα της Εκκλησίας και τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος

«Σας παρακαλώ, λοιπόν, εγώ που είμαι φυλακισμένος για τον Κύριο, να ζείτε με τρόπο αντάξιο εκείνου που σας κάλεσε στη νέα ζωή. Να ζείτε με ταπείνωση, πραότητα και υπομονή· να ανέχεστε με αγάπη ο ένας τον άλλο και να προσπαθείτε να διατηρείτε, με την ειρήνη που σας συνδέει μεταξύ σας, την ένότητα που δίνει το Πνεύμα του Θεού. Ένα σώμα αποτελείτε όλοι κι ένα πνεύμα σάς ενώνει, όπως και μία είναι η ελπίδα σας για την οποία σας κάλεσε ο Θεός.

Ένας Κύριος υπάρχει, μία πίστη,
ένα βάπτισμα.

Ένας Θεός και Πατέρας όλων,
που κυριαρχεί σε όλους,
ενεργεί μέσα απ' όλους
και κατοικεί σε όλους σας.

Στον καθένα μας όμως έχει δοθεί κάποιο ιδιαίτερο χάρισμα, σύμφωνα με το μέτρο που δωρίζει ο Χριστός. Γι' αυτό λέει η Γραφή:

Ανέβηκε ψηλά,
πήρε μαζί του αιχμαλώτους,
έδωσε δώρα στους ανθρώπους.

Το ανέβηκε όμως, τι άλλο σημαίνει παρά πως προηγουμένως είχε κατέβει εδώ κάτω στη γη; Αυτός που κατέβηκε είναι ο ίδιος που ανέβηκε πάνω απ' όλους τους ουρανούς, για να γεμίσει με την παρουσία του το σύμπαν. Αυτός, λοιπόν, σε άλλους έδωσε το χάρισμα του αποστόλου, σε άλλους του προφήτη, σε άλλους του ευαγγελιστή και σ' άλλους του ποιμένα και δασκάλου, για να καταρτίζουν τους πιστούς για το έργο της διακονίας, ώστε να οικοδομείται το σώμα του Χριστού. Έτσι θα καταλήξουμε όλοι στην ενότητα που δίνει η πίστη και η βαθιά γνώση του Υιού του Θεού, θα γίνουμε ώριμοι και θα φτάσουμε στην τελειότητα που μέτρο της είναι ο Χριστός. Δε θα είμαστε πια νήπια, δε θα κλυδωνιζόμαστε και δε θα μας πηγαίνει πέρα δώθε ο άνεμος της κάθε διδασκαλίας, η ανθρώπινη δολιότητα και τα τεχνάσματα που μηχανεύεται η απάτη. Αντίθετα, έχοντας την αληθινή πίστη και την αγάπη, ας φτάσουμε σε όλα μας αυτόν που είναι η κεφαλή, δηλαδή το Χριστό. Αυτός συναρμολογεί και συνδέει με αρθρώσεις ολόκληρο το σώμα· και κάθε μέλος, κατά το μέτρο του χαρίσματος που του χορηγήθηκε, συμβάλλει στην αύξηση του σώματος και στην οικοδομή του με αγάπη».

12. Οἱ καρποί τοῦ Πνεύματος. Κατά τόν Παῦλο εἶναι “ο καρπός του Αγίου Πνεύματος είναι η αγάπη, η χαρά, η ειρήνη, η μακροθυμία, η καλοσύνη, η αγαθότητα, η πίστη, η πραότητα, η εγκράτεια. (Γαλ. 5, 22).

13. Γιά τό πνεῦμα τῆς πλάνης μιλάει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος λέγοντας, ὅτι πρέπει νά προσέχουμε, διότι ὑπάρχει τό πνεῦμα τῆς πλάνης. Πρέπει νά ἔχουμε διάκριση γιά νά διακρίνουμε τό πνεῦμα τῆς πλάνης ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα.

“Αγαπητοί μου, μην εμπιστεύεστε όλους εκείνους που ισχυρίζονται πως έχουν το Πνεῦμα, αλλά δοκιμάζετέ τους για να διαπιστώσετε αν το πνεῦμα που έχουν προέρχεται από το Θεό. Γιατί πολλοί ψευδοπροφῆτες έχουν ξεχυθεί μέσα στον κόσμο. Ὅποιος γνωρίζει το Θεό, μάς καταλαβαίνει· ὅποιος δεν προέρχεται ἀπὸ το Θεό, δεν μας καταλαβαίνει. Ἐτσι μπορούμε να ξεχωρίσουμε το πνεῦμα της αλήθειας ἀπὸ το πνεῦμα της πλάνης” (Αΐωαν, 4, 1-2, 6).

14. Ψευδοπροφῆτες.

Φυλαχθεῖτε ἀπὸ τοὺς ψευδοπροφῆτες προειδοποίησε ὁ Κύριος τοὺς Ἀποστόλους.

«Φυλαχτείτε από τους ψευδοπροφήτες, που σας έρχονται ντυμένοι σαν πρόβατα, από μέσα τους όμως είναι λύκοι αρπακτικοί. Θα τους καταλάβετε από τα έργα τους. Μήπως μαζεύουν από τ' αγκάθια σταφύλια ή από τα τριβόλια σύκα; Ένα καλό δέντρο κάνει καλούς καρπούς, ενώ το άχρηστο δέντρο κάνει άχρηστους καρπούς. Δεν μπορεί το καλό δέντρο να κάνει άχρηστους καρπούς ούτε το άχρηστο δέντρο να κάνει καλούς καρπούς. Κι όποιο δέντρο δεν κάνει καλούς καρπούς, το κόβουν και το ρίχνουν στη φωτιά. Θα τους καταλάβετε, λοιπόν, από τους καρπούς των» (Ματθ. 7, 15-20).

Τό τελευταίο είναι πολύ σημαντικό. Από τήν ζωή τῶν διαφόρων χαρισματικῶν θά καταλάβετε ἂν τό χάρισμα ἔχουν ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα.

15. Δέν σώζουν τά χαρίσματα. Σώζουν οἱ ἀρετές. Καί ὁ Ἰούδας εἶχε λάβει χαρίσματα ἱαμάτων, ὅμως αὐτό δέν τόν ἐμπόδισε γιά νά γίνει προδότης. Δέν ὠφελήθηκε. Κολάσθηκε.

Ἀντίθετα ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ἐνῶ ἦταν ὁ ποιό σπουδαῖος ἄνθρωπος πού γεννήθηκε ἀπό γυναίκα, ὅμως δέν ἔκανε θαύματα (Ἰωαν. 10, 41). Εἶχε τό ποιό μεγάλο χάρισμα νά κηρύττει μετάνοια νά μεταστρέφει καρδιές καί νά ὁμολογεῖ τήν ἀλήθεια.

Καί ἡ δαιμονισμένη τῶν Φιλίππων εἶχε προφητεία μέ τήν βοήθεια τῶν δαιμόνων. Ὅμως ὁ Παῦλος τήν σταμάτησε καί τήν θεράπευσε ἀπό τό δαιμόνιο (Πραξ. 16, 16-40).

16. Σώζει ἡ ἀγιότητα. Αὐτό εἶναι τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. «Ἅγιοι γίνεσθαι, ὅτι ἐγώ Ἅγιος εἰμί» (Α΄Πετρ. 1, 16). Τό «θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ ἀγιασμός σας» (Α΄Θεσ. 4, 3) τονίζει ὁ Παῦλος.

Ὁ δέ ἱερός Χρυσόστομος τονίζει ὅτι οἱ «Ἅγιοι εἶναι ὅλοι ὅσοι ἔχουν ὀρθή πίστη μέ ζωή ἐνάρετη. Ἔστω καί ἂν δέν κάνουν θαύματα, καί δέν βγάζουν δαιμόνια».

«Χωρίς ἀρετή δέν ὠφελεῖται σέ τίποτε αὐτός πού κάνει θαύματα, ἔστω καί ἂν ἔχει πίστη καί κάνει ἐπίδειξη θαυμάτων».